

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI
POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA Częstochowa, II Aleja Nr 38, telefon Nr 50,

ADMINISTRACJA Częstochowa, II Aleja Nr 38.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-jej.

Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyniema interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 8—9 wieczorem.

2-ga Aleja Nr 43.

TEATR „ODEON”

W. Krzenińskiego (Najstarszy w Królestwie) Od soboty 6 do wtorku 9 Sierpnia (włącznie)

Ciekawa i zupełna zmiana programu!

Jawa (zajmujące zdjęcia z natury) **Luźnie szakale** (dramat według Wiktora Hugo w wykonaniu artystów scen „Nowojorskich“) **Wleś szwecka nad morzem** (ciekawe zdjęcia z natury) **Kubuś roz-targniony** (komiczny) **Katarzyna de-Guise na dworze Henryka III-go** (dramat historyczny film d'art „Italien“) **Miłość sztubaka** (komiczna historia w 10 obrazach **Transformista** (kom. z natury) **Na scenie odegrana będzie: MANKIET** fassa w 1-jej odsłonie Reżyser. W Nynkowski

Zmiana programu w każdą środę i sobotę. W Kalloskopach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

— — Ceny miejsc zwykłe. — — — Szczegóły w afiszach i programach. — — —

Teatr „ODEON”

RESTAURACJA Wacława ŚWIDERSKIEGO

Aleja II róg Teatralnej (1-sze piętro).

zawiadamia Szanownych Gości, że dziś i codziennie grywa

Kapela Polska

pod dyрекcją Raczyńskiego.

Początek o godzinie 8-jej wieczorem.

Z szacunkiem Wacław Świdorski.

Przemysł a zdrowie.

Praca w hutach i w fabrykach jest ciężka i zbyt szybko wyczerpuje siły i zdrowie robotników. To wyładowanie.

Dużo jest jednak rzeczy, które ją czynią wprost nieznośną.

Najgorszym nieprzyjacielem zdrowia robotników jest dym i kurz.

W wielu fabrykach niema wcale sal jadalnych, a tam, gdzie są utrzymywane, są one w tak brudnym stanie, że nie są do jadalni podobne. Tak samo rzecz ma się z łazienkami.

Taki stan rzeczy utrwała w nas przekonanie, że przemysłowcy nie przywiązują do tych rzeczy żadnego znaczenia.

Obojętność przemysłowców na rzeczy, mające dla pracowników wprost pierwszorzędne znaczenie, dowodzi, że dla przemysłowców zdrowie robotnika i zdolność jego do pracy—to rzecz obojętna.

Nie przesadzimy, jeżeli powiemy, że przemysłowcy, w pogoni za zyskiem, zaniedbują niektóre obowiązki ludzkie względem robotników, a gdzie się da—omijają nawet przepisy prawne.

Tymczasem do kardynalnych obowiązków przemysłowców względem robotników należy troska o zdrowie i życie robotników, bez względu na to, że obowiązki te nie są ściśle określone literą prawa.

Karygodnym jest wprost nie starać się o to, ażeby robotnik, który pracuje w kurzu i dymie 12 godzin na dobę i dłużej, nie miał przyzwyczajonego kącika,

MAGAZYN UBIORÓW MĘZKICH

R. Trawińskiego przeniesiony został

1486—20—1

do domu Towarz. Pożyczk. Oszczędnościowego II Aleja Nr. 24, 1-sze piętro od frontu.

Mam zaszczyt zawiadomić Sz. Klientelę że biuro oddziału Częstochowskiego

Towarzystwa Ubezpieczeń na ŻYCIE

„L'URBAINE“

przeniesione zostało do domu W-go M. Gradsteina przy II alei Nr. 35.

na III piętrze z frontu. Nr. telef. 104.

Zarządzający Oddziałem,

H. M. Piotrkowski.

Dr. BEM

ul. Sw. Barbary Nr. 2 w Częstochowie.

przyjmuje od 8 do 9½ rano i od 3 do 5 po południu. Choroby wewnętrzne, dziecięce i weneryczne. 1387

LEKARZ-DENTYSTA

Artur Broniatowski

przyjmuje codziennie od 9—1 i od 3—7 p. p.

I Aleja Nr 8 pierwsza piętra dom p. Rygockiej.

LEKARZ-DENTYSTA

GREJNIEC

wyjechał

powróci w początkach Sierpnia

LECZNICA

chorób zębów i jamy ustnej

M. PUCHAŁSKIEGO

w Częstochowie III aleja. 57 wprost ko-

ścioła po Marjawit. Zarządzający lekarz

d-ta **B. MUSZYŃSKI** przyjmuje

codziennie od 9 z rana do 8 wieczór

Pierwszorzędny w Częstochowie

Zakład fotograficzny

W. Wesółowskiego

II Aleja Nr. 26. róg

Teatralnej

Biurowe
TECHNICZNE
I
FABRYKA

„MŁOT”

Częstochowa

ul. Dojazd 29

Tel. Nr. 203.

Urządzenia sanitarne: kanalizacje i wodociągi, ogrzewania centralne i wentylacje
Wanny i piece kąpielowe, aparaty dla fabryk chemicznych i laboratoriów. Pompy
Zbiorniki do wody, spirytusu, nafty etc. Rurociągi do wody i pary. Specjalne
łączenia do wysokiego ciśnienia i pary przegrzanej Konstrukcje żelazne

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEŹBIARSKO-KAMIENIARSKI I SZTUKATORSKI

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

Egzystuje od 1887 r. Telefon 280.

WYKONYWA RZEŻBY, POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I KOŚCIELNE.

Fabryka posadzki cementowej na chodniki i stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu.

CENY NAJPRZYSTĘPNIEJSZE.

RYDZEWSKI i S-ka

Biurowe Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13

TELEFON Nr 1.

Instalacje: Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi, centralne ogrzewanie. Skład materiałów technicznych i elektrotech.

Pozar stacji kolejowej.
 Syrań 5. Od przewróconej lampy spłonął gmach stacji Praskowin. W ogniu śmierć znalazło troje dzieci stróża, 3 zaś osoby wśród których znajduje się naczelnik stacji uległy ciężkiemu porażeniu.

Powódź.
 Berlin 5. Niektóre okolice Niemiec południowych nawiedzone zostały przez powódź. Mieszkańcy wirtemberscy miejscowości Aalen znaleźli się w niebezpieczeństwie życia i musieli chronić się na górne piętra przed wodą, wdierającą się do mieszkań.

ca się do mieszkań. Z Eisenach donoszą także o wielkiej klęsce powodzi. Ruch kolejowy przerwany.

Zastrzelenie oficera.
 Orzeł 5. W obozie podczas strzelania inspektorskiego oficerów podporucznik Czeremisinow zabił z rewolweru kapitana Smirnowa.

Strajki.
 Hamburg 5. W dużych warsztatach okrywowych zastrajkowało 8,000 robotników, żądając skrócenia czasu roboczego i podwyższenia zarobków. Na jutro oczekiwane jest przyłączenie się do strajku innych miast nadmorskich.

OFIARY
 —X—
 Zamiast kwiatów na grób bp. Maksymiliana Goldsteina w dalszym ciągu w Stowarzyszeniu Pracowników Handlowych i Przemysłowych m. Częstochowy na kasę wdów i sierot złożono następujące ofiary w Stow. Prac. H. i Przemysłowych:
 pp. Eliza Zorska rb. 2, —Herman S. Wiernik rb. 2.

W redakcji „Gońca Częstochowskiego”: pp. Sumensonowie rb. 1.

Sklep z mieszkaniem zaraz do wynajęcia, może być samo mieszkanie, Aleja III Nr. 60. 1019-3-1

Tow. Akc. Zakładów Ceramicznych Dziwulski i Lange w Warszawie.

Fabryki: w Opocznie i Stawiańsku.
 POLECA: posadzki terrakotowe, płytki terrakotowe, glazurowane, zwykłe i fantazyjne; licówki zwykłe i glazurowane. Wyroby ogniotrwałe
Zamówienia przyjmuje:

Przedstawiciel: ZDZISŁAW RYLSKI, Częstochowa Aleja II Nr. 33 Tel. 93.

„LECH” Kantor Przewozowy
 Aleja 3-cia № 55, telef. 828.
 Uskutecznia szybko i dokładnie przeprowadzki mieszkań, biur, fabryk i t. p. z gwarancją. Wysyłka i odbiór wszelkie towary z kolei. Kantor otwarty od 9 rano do 7 wieczór.
 756

Skład Apteczny
Wacława Orzeł
 przeniesiony został do domu W-nej Wnorowskiej III Aleja róg ul. Szkolnej

H. KOCZAŁSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny
 Częstochowa, Herby pr., Herby ros. i Granica
 Kantor mieści się przy ul. Panny-Maryi Nr. 18w oficynie na lewo (partier). Telefon 38.
 W zakresie operacji wchodzi: cło i ekspedycja towarów przywózowych i wywózowych w warunkach najprzystępniejszych.
 448-180-

Precz z pytaniem „która godzina“?!!!
Gdyż prawdziwie darmo
 może każdy nabyć wykwintny zegarek i zawsze wiedzieć dokładnie która godzina. Zegarek wytworzony ze stali, anizel-skiej, czarny oksydowany, najlepszej genezkiej konstrukcji, ankieł na kamieniach, znanej wszechświatowej marki „Patent“, nakręć bez kluczka „Remontoir“ raz na 36 godzin; obciążony i wyregulowany co do minuty, z piśm. poręcznym za dobrotę chodu na 6 lat. Cena zegarka niezwykle niska — tylko 2 rb. kop. 35, 2 szt. 4 rb. kop. 50. Prócz tego celem rozpowszechnienia firmy dedujemy do każdego zegarka zupełnie darmo 1) dewizkę bardzo modną (nieczerniejącą) „szatlen“, 2) Brelok oryginalny, 3) Szpilkę do krawatu z prawdziw. amerykań. złotą z ładnym kamyczkiem lub sezyorki kieszonkowy z angielsk. stal. „Salinger“ i zamowy woreczek do zegarka. Obstalunki wysyłamy pocztą za załączeniem bez załatku. Adresować: Firma handl. E. Wachockier, Warszawa, Ciepla 26 A 4.
 UWAGA: Damski zegarek (cylinder) z kompletem damskim tylko rb. 2 kop. 80.
 Jeśli się zegarek okazał niedobrym — przyjmujemy go napowrót i odsyłamy pieniędzą.
 P. S. przesyłka od 1-go do 3-ich zegarków 40 kop. 1814-2-1

Centralna Stacja Elektryczna
 w Częstochowie
Oddział Instalacji
 Poleca urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego, dostawę, ustawianie i wynajem elektromotorów po cenach najniższych.
 Wszelkie artykuły elektrotechniczne stale na składzie.
 Projekty i kosztorysy bezpłatnie 670

AKUSZERKA
Marya Michalska
 PRZEPROWADZIŁA się, ulica Teatralna Nr. 8.
 1800-2-2
 2 pokoje z kuchnią
 zaraz do wynajęcia Krakowska № 30 1821-3-1
 Zaginął kwit
 wydany przez Maksę Fridlera z Będzina, Ludwikowi Mączyskiemu, na sumę rb. 150, łaskawy znalazca zechce zwrócić za nagrodą, ulica Teatralna № 18. 1618-2-2
 Potrzebni Ślusarze II Aleja Nr. 30. 1812-3-2
 Rutynowana Ochroniarka
 za Słodem, przyjmie miejsce od września w miescie lub na wsi. Oferty w Administracji Gońca pod literą E. Ch. 1803-3-2

Warszawska Szkoła
LEKARSKO-DENTYSTYCZNA
Lek.-dentysty A. TROPPIA
 Warszawa, Nowo-Miodowa № 1. Tel. 109-07
 Zapisy nowowstępujących słuchaczy i słuchaczek już rozpoczęte. Programy wywła się bezpłatnie. Żądane dokumenty podług ustawy mają być przedstawione w porządku, bezwarunkowo w oryginałach. Lekcje zaczyna się 14 Września. Lekcje czytane przez profesorów Uniwersytetu 1120

ZAKŁAD
Instrumentów Muzycznych.
J. S. MAŁKO
 Został przeniesiony na ulicę Dojazd № 11, w Częstochowie vis a vis dworca kolei W. W.
 1512-6-3

Nowo otwarty
Hotel „Belvedere”
 Kraków Ul. Busztowa 1. 2 7 róg ul. Pawiej obok dworca Kolejowego i teatru miejskiego. Przystanek kolei elektrycznej. Hotel urządzony z **komfortem** i według wszelkich wymagań higieny. Łazienki w domu. Ceny niskie. **Pokoje od 2 Koron** w zwyzy Restauracji i kawiarnia na miejscu.
 Oni paraios Esperante Telefon № 537.
 Potrzebny Korepetytor korespondent Ul. Krakowska № 47 m. 1. 1564-7-4
Roman Oziembło
 Częstochowa, Aleja III Nr. 50 W-ich Grabowskich wprost powiatu Z dniem 14 lipca założony warsztat tapicerski. Przyjmuję obstalunki mebli, przerabiam stare meble i materace, zakładam portjery, firanki, dywany t. d. oraz opakowanie mebli.
 Ceny przystępne.
W DOMINIUM SIEMHOWICE,
 pocz. DZIAŁOSZYN,
 jest do sprzedania 12 młodych WOŁÓW zdalnych na rzeź lub do roboty, oraz O WIEC braków sztuk 40. 1602-6-1
 Do sprzedania powóz wiadomości ulica Spasok № 14. 1615-3-2 STELWACH.

Majątki Ziemskie
 częściowo lub w całości kupuje i sprzedaje Spółka Kredytowo-Pencelacyjna w Warszawie, Erywańska 5. 1436-10-6
LOKOMOBILA
 Stojąca 4 konna do sprzedania Szkoła 9 u W. Edziennickiego, 1589
Sprzedam mleczarnię tanio
 z powodu wyjazdu mieszkanie zapłacone do października Strona Fabryczna wiadomość Uli: a Drjazd 21-2 1621-a-2-1
 Znaloziony kwit lombardu № 948 Odebrać można w Administracji Gońca za zwrotem ogłoszenia 1628-1-1
We czwartek
 o godzinie 7 zgineła służąca p. Zentów lat 10 Kto wieział by cokolwiek o zaginionie niech raczy donieść p. Zentów. Ostatni Grosz dom Szymona Janika. 1622 2-1
 Zginął kwit lombardu Garbińskiego № 21290 1620-3-1

Precz ze złotymi zegarkami!
!!Prawie darmo!!
 Gdyż zegarek zrobiony z prawdziwego amerykańskiego złota pięknie grawerowany „AMERYKA“ nie odróżnia nawet specjalisci od złota 56- pr. Znanej konstrukcji „LA NACH“ nakręcany raz na 36 godzin bez kluczka. „REMONTOR“ wyregulowany do minuty z piśmiennym poręczem na 6 lat. Cena zamaist 12 rb. tylko rb. 2, 85 kop. Celem rozpowszechnienia naszego przedstawicielstwa dołączamy do każdego zegarka jako premium zupełnie darmo. 1) Dewizkę wspan. z ameryk. złotą. 2) Piękny brelok z interes. widokami. 3) mundziuk do cygara D-ra Kocha dla niezgod. palenia. 4) Woreczek zamowy do zegarka. Także zegarki kryte z 3 kopertami po rb. 3 kop. 85. Także same damskie zegarki rb. 3 kop. 85. Do damskiego zegarka dodaje się bezpłatnie! Łańcuszek z nowego złota, 2) srebrny brelok-teton 84 pr., 3) nożycki „Soligen“, 4) zamowy woreczek do zegarka. Obstalunki wysyłają się za załączeniem pocztowem bez załatku. Za przesyłkę i opakowanie dolicza się od jednego do 3 zeg. 46 kop., do Azji. Rosji 65 kop., do Syberji 85 kop.
 Adres: Warszawa, Przedstawicielstwo zegarków „AMERYKA“ Sz. Wachockier, Prosta 1-3. 1623-4-1

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 38—w Zawierciu księ-garnia p. Z. Hubickiej, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 1/2 kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odosnieniem do domów. **Ceny ogłoszeń:** Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40, po tekście k. 35, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 20. Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20